

Broj: 03-04-555-10/2026
Sarajevo, 03.04.2026. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 06-04-2026			
Org. jed.	Broj	Prilega	Vrijednost
05/1	-02-	99	/26

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Predstavnički dom

gosp. Ivica Šarić, poslanik ✓
gosp. Ivan Miličević, sekretar

Predmet: Odgovor na poslaničko pitanje

Poštovani,

U skladu sa odredbama člana 75. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Prečišćeni tekst ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21), a u vezi sa članom 116. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24), u prilogu Vam dostavljam akt Federalnog ministarstva okoliša i turizma, broj: 05-19-296/26 od 01.04.2026. godine, koji sadrži odgovor na poslaničko pitanje, koje je postavio poslanik Ivica Šarić.

S poštovanjem,

SEKRETAR VLADE

dr. sci. Edita Kalajdžić

Prilog: kao u tekstu

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
FEDERALNO MINISTARSTVO
OKOLIŠA I TURIZMA

Broj: 05-19-296/26
Sarajevo, 01.04.2026.godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine
n/p Edita Kalajdžić, tajnik/sekretar Vlade Federacije BiH

2676

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
FBiH MINISTRY OF
ENVIRONMENT AND TOURISM

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
V L A D A
S a r a j e v o

PRIMLJENO: 03.04.2026			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
03-04-555-10/2026			

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje: dostavlja se
Veza: Vaš broj: 03-04-555-10/2026 od 16.03.2026. godine

Poštovani,

Vašim aktom, broj i datum kao iz veze, dana 17.03.2026. godine, dostavljeno je poslaničko pitanje koje je zastupnik Ivica Šarić postavio na 29. sjednici Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine održane 11.03.2026. godine kada je zatražio sljedeće informacije:

- Da li je doza olova u organizmu žitelja Vareša štetna i šta je uzrok ove nastale situacije upitne po ljudsko zdravlje?
- D li postoje još neke druge štetne tvari ustanovljene inspekcijom i stručnom analizom nadležnih kojima je upućeno ovo pitanje?
- Koliki je broj stanovnika kod kojih je ustanovljena koncentracija olova u krvi?

Na postavljena pitanja dajemo sljedeći odgovor:

Ministarstvo okoliša i turizma je u okviru svojih nadležnosti uputilo zahtjev Federalnoj upravi za inspekcijske poslove zahtjev za vršenje inspekcijskog nadzora u kompaniji DP Metals d.o.o. Vareš kao mogućem uzročniku pojava koje se spominju u postavljenim pitanjima. U prilogu ovog akta dostavljamo izvještaje o obavljenim inspekcijskim nadzorima kao rezultat aktivnosti koje smo pokrenuli. Sve ostale tražene informacije nisu u nadležnosti ovog ministarstva ali su u nadležnosti ostalih organa od kojih se istim aktom traži odgovor.

Prilog: Kopije izvještaja o obavljenom inspekcijskom nadzoru subjekta DP Metals d.o.o. Vareš

S poštovanjem,

Dostaviti:
- Naslovu,
- a/a

Federalni urbanističko-ekološki inspektorat
Broj: UP1-10-19-3-08073/2025-1008-11-P
Datum, 27.02.2026. godine

FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA
I TURIZMA
HAMDJE ČEMERLIĆA br. 2
71000 SARAJEVO

143
Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURIZMA

Primljeno:	12-03-2026	
Org. jed.	Broj	Prijava
UPI05/2-02-19-5-184/25		

PREDMET: Izvještaj o izvršenom nadzoru po zahtjevu, dostavlja se
(Veza: Vaš akt broj UPI 05/2-02-19-5-184/25 od 9.2.2026. godine)

Poštovani,

Prema Vašem zahtjevu, broj i datum veze, federalni inspektor zaštite okoliša je u periodu 24.2.-26.2.2026. godine izvršio nadzor nad operatorom DPMetals BH d.o.o. Vareš, te Vam ovim putem dostavljamo informacije vezane za Vaš zahtjev.

1. Promjene u radu

Prema izjavi operatora nije bilo izmjena u tehnologiji rada od ishoda izdavanja okolinske dozvole UPI05/2-02-19-5-8/25 od 9.6.2025. godine do dana nadzora.

2. Miere (obaveze) propisane okolinskom dozvolom UPI05/2-02-19-5-8/25 od 9.6.2025. godine

Inspeksijskim nadzorom provedena je kontrola mjera propisanih predmetnom okolinskom dozvolom, tačke 8.1. do 8.6, izuzev mjera koje se odnose na smanjenje negativnog uticaja od buke budući da nema uticaja na pojavu olova u krvi. Konstatovano je da operator ispunjava mjere smanjenja negativnih uticaja na zrak, vode i tlo, negativnih uticaja od otpada, negativnih uticaja na bidoverzitet i mjere u slučaju akcidentnih situacija prema okolinskoj dozvoli. Detaljan pregled mjera sa dokazima o izvršenju vidljiv je u zapisniku o inspeksijskom nadzoru u prilogu ovog akta.

3. Ispitivanje kvaliteta zraka prije početka i tokom eksploatacije rudnika

3.1. Ispitivanje kvaliteta zraka prije početka eksploatacije rudnika

Kada je riječ o PM česticama, uvidom u izvještaje utvrđeno je da su u 2020. godini rađena dva ispitivanja kvaliteta zraka, u ljetnom periodu nije bilo prekoračenja PM10 i PM2,5, dok je u zimskom mjerenju utvrđeno povećanje PM2,5 i PM10 na mjernom mjestu Vareš-črkva, što je izvan eksploatacionog polja.

Nadalje, u 2021. godini operator je proveo tri ispitivanja kvaliteta zraka. U sva tri izvještaja iz 2021. godine koncentracije PM2,5 i PM10 su unutar GVI.

Kada je riječ o ukupnoj taložnoj materiji (UTM), u periodu mjerenja 15.6.2020.-15.6.2021. godine utvrđena su prekoračenja UTM na lokalitetima izvan i unutar eksploatacionog polja, u rasponu od 204 do 289 mg/m2d.

U periodu mjerenja 15.6.2020.-15.6.2021. godine sadržaj olova u UTM povećan na lokalitetu unutar eksploatacionog polja (AQN5) i iznosi 0,603 mg/m2d. Na istom lokalitetu utvrđen povećan sadržaj Zn=0,598 mg/m2d i Ni= 0,007 mg/m2d. Na lokalitetu van eksploatacionog polja (AQN6) u UTM utvrđen povećan sadržaj Ni=0,01 mg/m2d, dok je sadržaj olova ispod GVI i iznosi 0,008 mg/m2d.

Takođe, mjerenjem kvaliteta zraka broj 12-3011/21 od 3.12.2021. godine obuhvaćena su određivanja sadržaja teških metala u UTM i iz tabela su vidljiva povećanja u odnosu na normu, ali u izvještaju nije dat komentar na rezultate teških metala u UTM čime je napravljen značajan propust u izradi izvještaja.

Nadalje, od četiri ispitivanja kvaliteta zraka u 2022. godini, u fazi građenja, jedan izvještaj od 25.3.2025. godine, u zimskom periodu, pokazuju prekoračenje PM_{2,5} na lokalitetu Bijelo Borje, izvan eksploatacionog polja. Takođe, izvještaj od 16.1.2023. za period mjerenja 12.12.-19.12.2022. godine, u zimskom periodu, pokazuje prekoračenje UTM na lokalitetu Pržići VPP, što je unutar eksploatacionog polja. Preostala dva ispitivanja kvaliteta zraka iz 2022. godine, rađena u ljetnom periodu, pokazuju da nije bilo prekoračenja GVI.

U 2023. godini rađena su tri ispitivanja kvaliteta zraka. U prvom mjerenju od 29.4.2023. nije bilo prekoračenja PM_{2,5} i PM₁₀. Mjerenje od 1.8.2023. godine, ljetni period, pokazuje prekoračenja PM_{2,5} i PM₁₀ na lokalitetu Rupice (unutar eksploatacionog polja) i prekoračenja PM_{2,5} na lokalitetima S. Ponikva i Vareš Osnovna škola (izvan eksploatacionog polja), te povećan sadržaj arsena, olova i kadmija na određenim lokalitetima. Trećim mjerenjem u 2023. godini od 16.10.2023. godine nisu utvrđena prekoračenja PM_{2,5} i PM₁₀, ali je utvrđen povećan sadržaj arsena, cinka i olova na određenim lokalitetima.

3.2. Ispitivanje kvaliteta zraka tokom eksploatacije rudnika

Uvidom u izvještaje mjerenja kvaliteta zraka vršena tokom eksploatacije rudnika, u periodu mjerenja 12.8.-19.8.2024. evidentirano je prekoračenje PM_{2,5}=163,38 µg/m³ i PM₁₀=168,96 µg/m³ na lokalitetu S. Ponikva, što je izvan eksploatacionog polja, te prekoračenje UTM= 286, 97 mg/m²d. U UTM sadržaj olova iznosi 0,001-0,02 mg/m²d što je ispod graničnih vrijednosti na svim mjernim mjestima.

U periodu mjerenja za period 5.12.-12.12.2024. evidentirano prekoračenje UTM= 252,19 mg/m²d na lokalitetu Vareš (Osnovna škola), što je izvan eksploatacionog polja. U UTM određen sadržaj olova u rasponu od 0,003 do 0,013 mg/m²d što je ispod graničnih vrijednosti na svim mjernim mjestima.

U periodu mjerenja za period 15.9.-22.9.2025. evidentirano prekoračenje PM_{2,5}=33,24 µg/m³ na lokalitetu S. Ponikva, što je izvan eksploatacionog polja.

U periodu mjerenja za period 7.12.-14.12.2025. navedeno da utvrđene vrijednosti PM_{2,5} i PM₁₀ za normirani period 24h... zadovoljavaju granične i tolerantne vrijednosti. Nije utvrđeno prekoračenje vrijednosti za UTM. Sadržaj olova u UTM u rasponu od 0,0008 do 0,023 mg/m²d što je ispod graničnih vrijednosti na svim mjernim mjestima.

3.3. Taksativno prekoračenja PM_{2,5}, PM₁₀, UTM i Pb u UTM u periodu 2020-2025.

PM_{2,5} i PM₁₀

- U decembru 2020. povećanja na lokalitetu Vareš crkva (izvan EP): PM_{2,5}=48,21 µg/m³ i PM₁₀=50,52 µg/m³
- U martu 2022. povećanja na lokalitetu Bijelo Borje naselje (izvan EP), PM_{2,5}=29,88 µg/m³
- U augustu 2023. povećanja na lokalitetu Rupice (unutar EP): PM_{2,5}=50,19 µg/m³ i PM₁₀=53,70 µg/m³; na lokalitetu S. Ponikva (izvan EP): PM_{2,5}=42,84 µg/m³; na lokalitetu Vareš Osnovna škola (izvan EP): PM_{2,5}=25,69 µg/m³
- U martu 2024. povećanja na lokalitetu Pržići (izvan EP): PM_{2,5}=44,80 µg/m³
- U julu 2024. povećanja na lokalitetu S. Ponikva (izvan EP): PM_{2,5}=70,07 µg/m³ i PM₁₀=73,64 µg/m³
- U oktobru 2024. povećanja na lokalitetu S. Ponikva (izvan EP): PM_{2,5}=163,38 µg/m³ i PM₁₀=168,96 µg/m³
- U augustu 2025. povećanja na lokalitetu S. Ponikva (izvan EP): PM_{2,5}>120 µg/m³ i PM₁₀>150 µg/m³; na lokalitetu Rupice sjever (unutar EP): PM_{2,5}=61,60 µg/m³ i PM₁₀=66,59 µg/m³; na lokalitetu Rupice jug (unutar EP): PM_{2,5}=6181 µg/m³ i PM₁₀=68,61 µg/m³.

Ukupna taložna materija u periodu 2020-2026.

UTM nije prekoračena u svim mjerenjima vršenim u periodu od 2020. do 2025. Prekoračenja UTM konstatovana po godinama:

- U 2021. godini prekoračenja UTM u rasponu od 204 do 289 mg/m²d, na 6 lokaliteta unutar i izvan eksploatacionog polja
- U martu 2022. godine prekoračenje UTM=399,11 mg/m²d, lokalitet Vareš Osnovna škola, izvan eksploatacionog polja

- U januaru 2023. godine prekoračenje UTM=590,98 mg/m²d, lokalitet Pržići VPP, unutar eksploatacionog polja
- U martu 2024. godine prekoračenja UTM=359,34mg/m²d, lokalitet S.Ponikva, izvan eksploatacionog polja, i UTM=297,63 mg/m²d lokalitet Vareš Osnovna škola, izvan eksploatacionog polja
- U julu 2024. godine prekoračenja UTM=440,9 mg/m²d, lokalitet S.Ponikva, izvan eksploatacionog polja; UTM=250,6 mg/m²d lokalitet Vareš Osnovna škola, izvan eksploatacionog polja; UTM=238,2 mg/m²d, lokalitet Rupice rudnik, unutar eksploatacionog polja; UTM=252,9 mg/m²d lokalitet Tisovci, izvan eksploatacionog polja; UTM=278,8 mg/m²d lokalitet JKP Vareš, izvan eksploatacionog polja.
- U oktobru 2024. godine prekoračenja UTM=286,97 mg/m²d, lokalitet S.Ponikva, izvan eksploatacionog polja
- U decembru 2024. godine prekoračenja UTM=252,19 mg/m²d, lokalitet Vareš osnovna škola, izvan eksploatacionog polja.

Sadržaj olova u ukupnoj taložnoj materiji u periodu 2020-2026.

Sadržaj Pb u UTM bio je povećan:

- 2020. godine Pb=0,603 mg/m²d, lokalitet unutar eksploatacionog polja,
- 2021. godine Pb povećano, nedosljedan izvještaj broj 12-3011/21 od 3.12.2021,
- 2023. godine, Izvještaj 8-1626/23 od 1.8.2023, Pb=0,145 mg/m²d (S.Ponikva, izvan eksploatacionog polja) i Pb=0,123 mg/m²d (Pržići)
- 2023. godine, Izvještaj 10-2322/23 od 16.10.2023, Pb=4,280 mg/m²d (S.Ponikva, izvan eksploatacionog polja) i Pb=46,05 mg/m²d (Pržići)

Prema izvještajima iz perioda tokom eksploatacije (2024-2026) u UTM nije bilo povećanih vrijednosti olova.

4. Kvalitet tla

Inspektor je u zapisniku konstatovao predočene izvještaje o ispitivanju kvaliteta tla te evidentirao utvrđena prekoračenja. Za potrebe poređenja kvaliteta tla prije i tokom eksploatacije rudnika i odlagališta jalovine, poređeni su rezultati konstatovani u izvještaju iz 2020. godine i dva izvještaja iz 2025. godine. Međutim, važno je napomenuti da u izvještaju iz 2020. godine nije određivana vrsta tla niti je dato poređenje rezultata sa graničnim vrijednostima. Takođe, uzorci tla nisu uzimani na podudarnim koordinatama za analize tla u 2020. godini i u 2025. godini, zbog čega nije moguće napraviti precizno poređenje stanja prije i poslije početka eksploatacije. Za potrebe sačinjavanja inspeksijskog zapisnika upoređivani su uzorci iz analize broj 16/20 od 17.6.2020. sa uzorcima čiji lokaliteti i koordinatne najbliže odgovaraju lokalitetima u analizi 859/25 od 9.12.2025, IHI Tuzla. Odnosno, lokaliteti uzoraka iz augusta 2025. i decembra 2025. su međusobno identični. Lokaliteti uzoraka iz juna 2020. su po koordinatama i lokalitetima najbliži uzorcima iz augusta i decembra 2025. godine ali nisu identični. Uzimajući u obzir navedeno, prekoračenja teških metala u tlu konstatovana su i u analizi iz 2020. godine i u analizama iz 2025. godine. Tačna prekoračenja teških metala u tlu navedena su u zapisniku o inspeksijskom nadzoru UP1-10-19-3-08073/2025-1008-9-P 26.2.2026.

Takođe, operator je predočio Studiju uticaja na okoliš za projekat obnove pogona eksploatacije i prerade rude olova, cinka i barita na lokaciji Veovača I - Tisovci i Veovača II od 30.9.2019, ENOVA d.o.o. Sarajevo rađena je analiza tla na lokalitetu Tisovci 2019. godine odnosno prije početka faze izgradnje i eksploatacije. Iz Studije: „Olovo, koje je porijekom iz industrijskih pogona u tlu se nalazi u mineralnim oblicima PbO, PbS, PbSO₄. U gornjim dijelovima tla vrijednosti Pb mogu dostizati i do 3.000 mg/kg. Uzorak sa brane jezera (T2) ima koncentraciju Pb od 3.419 mg/kg. Ustanovljene povišene vrijednosti olova i nikla su veće i od uzorka izvan zone utjecaja, što je dakle definitivno posljedica aktivnosti starog pogona za preradu rude. Prisutnost teških metala u tlu posljedica su prirodnih i antropogenih utjecaja. Prirodnim procesima u tlu dolazi do migracije teških metala, a sama lokacija istražno-eksploatacionog područja i njena blizina rudniku je, pretpostavljamo, iz tog razloga bogata teškim metalima.“

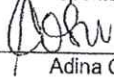
Ističemo da zbog neuporedivosti lokaliteta mjernih mjesta, nedosljednosti u mjernim jedinicama i međulaboratorijskim metodologijama ispitivanja te neusklađenosti u načinu sastavljanja izvještaja o kvalitetu zraka i tla u periodu 2020-2025, inspeksijskim nadzorom nije moguće precizno i decidno utvrditi obrasce promjene kvaliteta zraka i tla prije i tokom eksploatacije rudnika. Preporuka za angažman ekspertnog tima koji će na osnovu inspeksijskih i drugih nalaza izraditi detaljnu i validnu analizu uticaja eksploatacije rudnika na kvalitetet zraka i tla.

U prilogu dostavljamo i kopije zapisnika o inspekcijskom nadzoru broj UP1-10-19-3-000078/2025-1008-P-1008-1-P od 24.12.2025. i UP1-10-19-3-08073/2025-1008-9-P 26.2.2026.

Za dodatno stojimo na raspolaganju.

Akt sačinila

Federalni inspektor zaštite okoliša

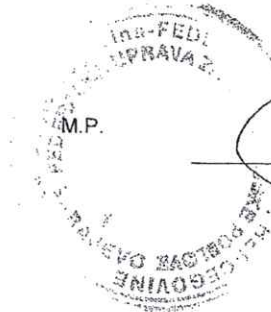
Adina Čosić

Prilog:

- Kao u aktu.

Dostavljeno:

1x Naslovu
1x Evidencija
1x Arhiva

DIREKTORICA

Ivana Prvulović

Federalni urbanističko-ekološki inspektorat
Broj: UP1-10-19-3-08073/2025-1008-2-P
Datum, 30.12.2025. godine

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
ФЕДЕРАЛНО МИНИСТАРСТВО ОКOLIŠА I TURIZМА

Primljeno: 05-01-2026		
Org. jed.	Broj	Priloga
UP105/2-02-19-5-184/25		

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO
OKOLIŠA I TURIZMA
Hamdije Čemerlića broj 2
71000 SARAJEVO

PREDMET: Izvještaj o obavljenom inspekcijskom nadzoru, dostavlja se, -
Veza: Vaš akt broj: UP1-10-05/2-02-19-5-184/25 od 18.12.2025. godine

Poštovani,

Federalna uprava za inspekcijske poslove zaprimila je dana 18.12.2025. godine Vaš akt, broj i datum veze, kojim tražite hitno vršenje inspekcijskog nadzora vezano za utvrđeno prisustvo olova u krvi kod stanovnika na području Vareša.

S tim u vezi, obavještavamo Vas da su inspektori Federalnog urbanističko-ekološkog i Federalnog rudarsko, termno i elektro-energetskog inspektorata, u periodu od 22.12.-24.12.2025. godine, izvršili inspekcijski nadzor na licu mjesta, kod subjekta nadzora DPMetals BH d.o.o. u Varešu, te konstatovali sljedeće:

Federalni urbanističko-ekološki inspektorat:

Federalni inspektor zaštite okoliša je izvršio inspekcijski nadzor na licu mjesta, o čemu je sačinjen Zapisnik broj: UP1-10-19-3-00078/2025-1008-P-1008-1-P od 24.12.2025. godine. Inspekcijskim nadzorom su, između ostalog, obuhvaćene obaveze praćenja emisija koje pogon izaziva, kao i posebno praćenje kvaliteta zraka i tla. Tom prilikom je utvrđeno da operator provodi mjerenje kvaliteta zraka češće u odnosu na propisanu periodičnost, odnosno četiri puta godišnje, dok je Okolinskom dozvolom operatoru određeno ispitivanje kvaliteta zraka dva puta godišnje. Shodno navedenom, operator je u periodu od augusta 2020. godine do decembra 2025. godine izvršio ukupno devetnaest redovnih ispitivanja kvaliteta zraka, od kojih je u dvanaest izvještaja konstatovano prekoračenje različitih parametara na različitim lokacijama, kako se dalje navodi u tekstu.

U fazi građenja prema izvještajima o mjerenju kvaliteta zraka utvrđena su prekoračenja:

1. Izvještaj o mjerenjima kvaliteta vazduha na lokalitetu Vareš, br. 12-1954/20 od 8.12.2020. godine, SQS Pale - navedeno je prekoračenje na lokalitetu:
  - Vareš-crkva PM 2,5=48,21 µg/m³ (GVI=25 µg/m³) i PM 10=50,52 µg/m³ (GVI=50 µg/m³);
2. Izvještaj o mjerenjima kvaliteta vazduha na lokalitetu Vareš, br. 03-529/22 od 25.3.2022. godine, SQS Pale – utvrđena su prekoračenja na lokalitetu:

- Bijelo Borje (naselje) PM_{2,5}=29,88 µg/m³ (GVI=25 µg/m³) i
  - Vareš – Osnovna škola UTM=399,11 mg/m²d (GVI=200 mg/m²d);
3. Izvještaj o mjerenjima kvaliteta vazduha na lokalitetu Vareš, br. 1-49/23 od 16.1.2023. god., SQS Pale, za period 12.12.-19.12.2022. god. - utvrđena su prekoračenja na lokalitetu:
- Tisovci (VPP) SO₂=251,2 µg/m³ (GVI=125 µg/m³),
  - Vareš Osnova škola SO₂=156,7 µg/m³ (GVI=125 µg/m³) i
  - Pržići (VPP) UTM=590,98 mg/m²d (GVI=200 mg/m²d);
4. Izvještaj o mjerenjima kvaliteta vazduha na lokalitetu Vareš, br. 4-806/23 od 29.4.2023. godine - utvrđeno je epizodno zagađenje za SO₂=79,52 µg/m³ na lokalitetu:
- Bijelo Borje;
5. Izvještaj o mjerenjima kvaliteta vazduha na lokalitetu Vareš, br. 8-1626/23 od 1.8.2023. godine, SQS Pale - navedena su prekoračenja na lokalitetu:
- Rupice PM_{2,5}=50,19 µg/m³ (GVI=25 µg/m³) i PM₁₀=53,70 µg/m³ (GVI=50 µg/m³),
  - Semizova Ponikva PM_{2,5}=42,84 µg/m³ (GVI=25 µg/m³) i
  - Vareš Osnova škola PM_{2,5}=25,69 µg/m³ (GVI=25 µg/m³);
- Također, za analizirani period u ispitanom sedimentu utvrđen je povećan sadržaj kadmijuma na lokalitetu:
- S. Ponikva (0,0042 mg/m²dan),
  - Zagarski potok (0,0031 mg/m²dan),
  - Pržići (0,0037 mg/m²dan) i
  - Vareš Osnovna škola (0,0039 mg/m²dan).
- Zatim arsena na lokalitetu:
- Pržići (0,0079 mg/m²dan) i
  - Vareš Osnovna škola (0,0044 mg/m²dan),
- Te olova na lokalitetu:
- S. Ponikva (0,145 mg/m²dan) i
  - Pržići (0,123 mg/m²dan);
6. Izvještaj o mjerenjima kvaliteta vazduha na lokalitetu Vareš, br. 10-2322/23 od 16.10.2023. godine, SQS Pale - u ispitanom sedimentu utvrđen je povećan sadržaj arsena:
- Na svim mjernim tačkama;
- Zatim, cinke na lokalitetu:
- S. Ponikva (4,840 mg/m²dan) i
  - Pržići (0,6356 mg/m²dan),
- Te olova na lokalitetu:
- S. Ponikva (4,280 mg/m²dan)
  - Pržići (46,05 mg/m²dan);
7. Izvještaj o mjerenjima kvaliteta vazduha na lokalitetu Vareš, br. 3-629/24 od 11.3.2024. godine, SQS Pale - evidentirano je prekoračenje granične vrijednosti na lokalitetu:
- Pržići PM_{2,5}=44,80 µg/m³,
  - S. Ponikva UTM=359,34 mg/m²d i
  - Vareš Osnovna škola UTM=297,63 mg/m²d (GVI=200 mg/m²d);
8. Izvještaj o mjerenjima kvaliteta ambijentalnog zraka na lokalitetu Vareš, br. 7-1714/24 od 15.7.2024. godine, SQS Pale, za period 15.04.-22.04.2024. godine – evidentirana su prekoračenja na lokalitetu:
- S. Ponikva PM_{2,5}=70,07 µg/m³ i PM₁₀=73,64 µg/m³.

Za mjesec mart utvrđena su prekoračenja UTM na lokalitetima:

- Rupice rudnik (238,2 mg/m²d),
- S. Ponikva (440,9 mg/m²d),
- Vareš Osnovna škola (250,6 mg/m²d),
- Bijelo Borje (252,9 mg/m²d),
- Tisovci (210,3 mg/m²d) i
- JKP Vareš (278,8 mg/m²d).

U fazi eksploatacije prema izvještajima o mjerenju kvaliteta zraka utvrđena su prekoračenja:

1. Izvještaj o mjerenjima kvaliteta ambijentalnog zraka na lokalitetu Vareš, br. 10-2285/24 od 4.10.2024. godine, SQS Pale - evidentirana su prekoračenja na lokalitetu:
  - S. Ponikva PM_{2,5}=163,38 µg/m³, PM₁₀=168,96 µg/m³ i UTM =286,97 mg/m²d;
2. Izvještaj o mjerenjima kvaliteta ambijentalnog zraka na lokalitetu Vareš, br. 1-68/25 od 13.1.2025. godine, SQS Pale, za period 05.12.-12.12.2024. godine - utvrđeno je prekoračenje UTM= 252,19 mg/m²d na lokalitetu:
  - Vareš Osnovna škola;
3. Izvještaj o mjerenjima kvaliteta ambijentalnog zraka na lokalitetu Vareš, br. 8-1766/25 od 05.08.2025. godine, SQS Pale, za period 24.06.-01.07.2025. godine - utvrđena su prekoračenja na lokalitetu:
  - Rupice sjever: PM_{2,5}=61,60 µg/m³, PM₁₀=66,59 µg/m³,
  - Rupice jug: PM_{2,5}=61,81 µg/m³, PM₁₀=68,61 µg/m³ i
  - S. Ponikva: PM_{2,5}>120 µg/m³, PM₁₀>150 µg/m³;
4. Izvještaj o mjerenjima kvaliteta ambijentalnog zraka na lokalitetu Vareš, br. 11-2154/25 od 03.11.2025. godine, SQS Pale, za period 15.09.-22.09.2025. godine - utvrđena su prekoračenja na lokalitetu:
  - S. Ponikva PM_{2,5}=33,24 µg/m³.

Prilikom vršenja inspekcijskog nadzora nad pogonom drobljenja rude za vrijeme rada drobilice utvrđeno je da sistem za otprašivanje (prskalica) nije bio u funkciji. Prema izjavi operatora, prskalica pokreću prema potrebi na osnovu kapaciteta proizvodnje.

Nadalje, utvrđeno je da operator provodi ispitivanje kvaliteta tla dva puta godišnje, u ljetnom i zimskom periodu, te da uzorci tla nisu zadovoljavajući na pojedinim lokacijama, što je konstatovano sljedećim izvještajima:

1. Izvještaj o ispitivanju kvaliteta tla, br. 856/25 od decembra 2025. godine - uzorci ne zadovoljavaju na lokalitetu:
  - Daštansko - ne zadovoljava zbog sadržaja žive (1,32 mg/kg, GVI= 0,01 mg/kg),
  - Veovača TSF - ne zadovoljava zbog sadržaja Hg=3,76 mg/kg, Cd=1,717 mg/kg (GVI=4,70 mg/kg), Pb=352 mg/kg (3,80 mg/kg) i Zn=837 mg/kg (4,80 mg/kg),
  - Tisovci - ne zadovoljava zbog sadržaja Hg=1,821 mg/kg, Cd=1,44 mg/kg (GVI=4,70 mg/kg), Cr=64,3 mg/kg (GVI=3,10 mg/kg), Pb=57,5mg/kg (3,80 mg/kg) i Ni=96,8 mg/kg (4,55 mg/kg) i
  - VPP - ne zadovoljava zbog sadržaja Hg=5,244 mg/kg, Pb=241 mg/kg (3,80 mg/kg), Zn=595 mg/kg (4,80 mg/kg) i Ni=97,5 mg/kg (4,55 mg/kg);
2. Izvještaj o ispitivanju kvaliteta tla, br. 562/25 od augusta 2025. godine - uzorci ne zadovoljavaju na lokalitetu:

12. Privredno društvo je uvelo interne procedure i pravila o upravljanju procesima i kontroli olova u krvi:

- Interna procedura se sastoji od sljedećeg: ovlaštena laboratorija uzima uzorke, obrađuje i dostavlja rezultate, te u postupa u skladu sa tim - tabela 1.

	Nivo akcije	Nivo uklanjanja premještaja sa radne pozicije	Nivo povratka na radnu poziciju	Referentna laboratorijska vrijednost
Muškarci i žene ne-reproduktivne sposobnosti	$\geq 15 \mu\text{g/dL}$	$\geq 25 \mu\text{g/dL}$	$\leq 20 \mu\text{g/dL}$	Za muškarce $< 40 \mu\text{g/dL}$ Za žene $< 30 \mu\text{g/dL}$
Žene reproduktivne sposobnosti	$\geq 8 \mu\text{g/dL}$	$\geq 15 \mu\text{g/dL}$	$\leq 10 \mu\text{g/dL}$	Za žene $< 30 \mu\text{g/dL}$
Dojilje ili trudnice	Isključene iz svih oblasti/poslova sa rizikom od olova			--

Tabela 1. Procedura postupanja u vezi pojave olova u krvi- DPMetals BH d.o.o.

- Inspekcijskom kontrolom je utvrđeno da se procedure iz tabele 1., u vezi sa pojavom olova u krvi kod radnika, od strane društva se poštuju.
13. Uvidom u laboratorijske nalaze u vezi sadržaja olova u krvi jedna laboratorija radi kontrolu sadržaja olova u krvi kod radnika i koristi mjernu jedinicu ($\mu\text{g/dL}$) i referentne vrijednosti prikazane u tabeli 1., a druga laboratorija koja provjerava sadržaj olova u krvi kod stanovništva koristi mjernu jedinicu ($\mu\text{g/L}$) i referentne vrijednosti $28 \mu\text{g/L}$.

- Navedeno ukazuje da ove dvije laboratorije ne koriste istu mjernu jedinicu i ne koriste iste referentne vrijednosti;
- Preporuka je da ovlaštene zdravstvene institucije (ministarstvo, Institut,...) dostave ovom organu uprave pisani akt koji govori koja se mjerna jedinica i referentna vrijednost za olovo u krvi koristi, po kojem standardu i propisu, sve kako bi se sa sigurnošću utvrdilo da li su uvedene procedure kod subjekta nadzora u vezi pojave olova u krvi dovoljne, te ukoliko nisu da ova inspekcija poduzme dodatne mjere nadzora prema subjektu.

S poštovanjem,

DIREKTORICA

M.P.
Ivana Prvulović

Dostavljeno:

1. Naslov
2. Federalni urbanističko-ekološki inspektorat;
3. Federalni rudarsko, termo i elektro-energetski inspektorat;
4. Evidencija,
5. Arhiva.

Broj: 06-02-4-532/26
Mostar, 01.04.2026. godine

Primljeno: 06-04-2026			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/11	-02-	99	26

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ZASTUPNIČKI DOM PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
n/r gosp. Ivica Šarić, zastupnik

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje zastupnika Ivica Šarića, dostavlja se -
Veza: Akt Vlade Federacije Bosne i Hercegovine broj: 03-04-555-10/26
od 16.03.2026. godine

Uvaženi zastupnik u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine Ivica Šarić na 29. redovnoj sjednici Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine održanoj 11.03.2026. godine postavio je zastupničko pitanje Vladi Federacije Bosne i Hercegovine na koje traži odgovor. Pitanje glasi:

„Molim informaciju od nadležnih ministarstava sa zvaničnim mišljenjem struke, Federalne uprave za inspekcijske poslove i drugih iza koje će stajati sa punom sveobuhvatnom odgovornošću kako ne bi bilo nedoumica u slučaju većih posljedica i po običaju ne prihvatanja odgovornosti. Molim stručan decidan odgovor:

- *da li je doza olova u organizmu žitelja Vareša štetna i što je uzrok ove nastale situacije upitne po ljudsko zdravlje.*
- *da li postoje još neke druge štetne stvari ustanovljene inspekcijom i stručnom analizom nadležnih kojima je upućeno ovo pitanje.*
- *koliki je broj stanovnika kod kojih je ustanovljena koncentracija olova u krvi.*

Образложење

Ovim putem, a u skladu sa članom 116. stav 3. Poslovnika o radu Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine dostavljamo odgovor na zastupničko pitanje.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije uskladu sa članom 7. stav 2. Zakona o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj 26/10) ima nadležnost nad upravljanjem mineralnom sirovinom koja je predmet zastupničkog pitanja, a nadzor i kontrolu nad izvođenjem rudarskih radova vrši Federalna uprava za inspekcijske poslove – Federalni, rudarsko, termo i elektro-energetski inspektorat. Dozvole za izvođenje radova koje je ovo Ministarstvo izdalo su donesene u skladu sa članom 43. Zakona o rudarstvu Federacije BiH iste posjeduju važeće okolinske i vodne akte izdate od nadležnih organa.

Kada je u pitanju incident vezan za prisustvo olova u krvi stanovnika Vareša, Ministarstvo je o istom upoznato putem sredstava informiranja. Nakon saznanja ovo Ministarstvo je kontaktiralo Federalnu rudarsko, termičku i elektro-energetičku inspekciju koja je izvršila nadzor privrednog društva DP Metals BH d.o.o. u periodu 22.12.2025. – 24.12.2025. godine i o istom sačinila zapisnik i na osnovu istog je donijela Rješenje o mjerama koje je potrebno poduzeti na otklanjanju nedostataka. Također, prema raspoloživim informacijama osim rudarske inspekcije na teren su izišle vodna i okolišna inspekcija koje su izvršile uvid na licu mjesta.

Ministarstvo je nakon toga u svom sjedištu održalo sastanak sa rukovodiocima privrednog društva DPMetals BH d.o.o. Vareš zahtjevajući od istih da redovno obavještavaju ovo Ministarstvo o svim aktivnostima koje se provode u cilju objektivnog informiranja, sigurnosti i zdravlja stanovnika općine Vareš. Na osnovu informacije dobivene od strane DPMetals BH d.o.o. Vareš navodimo sljedeće:

Imajući u vidu historijsku rudarsku i industrijsku aktivnost u općini Vareš, gdje su i ranija istraživanja evidentirala prisustvo povišenih koncentracija metala (olovo, cink, bakar i dr) što je dokumentirano u zvaničnim strateškim i stručnim dokumentima koji su dostupni u arhivi općine Vareš. Prije početka bilo kakvih radova na preradi i eksploataciji rude u Varešu, a pri ishodovanju okolinske dozvole lokalna zajednica je zatražila biomonitoring stanovništva što potvrđuje zabrinutost stanovništva i prije nego što su otpočete aktivnosti na eksploataciji i preradi rude.

Nakon što je u septembru 2025. godine DPMetals BH d.o.o. okončao akviziciju Adriatic Metals BH d.o.o. predstavnici lokalnih zajednica Pržići, Daštansko i Mir ponovno su pokrenuli pitanje biomonitoringa, a DPMetals BH d.o.o. je odmah isto podržao i osigurao finansijska sredstva za provođenje testiranja s ciljem odgovora lokalnoj zajednici i uspostavljanu baznih podataka prije početka vlastitih operacija.

U novembru 2025. godine općina Vareš u koordinaciji sa Domom zdravlja Vareš uzeli su 44 uzorka krvi stanovnika MZ Pržići radi analize olova u krvi, a Dom zdravlja je odabrao ovlaštenu laboratoriju za analizu uzoraka (IMD) Berlin. Dom zdravlja zaprimio je rezultate od laboratorije i iste objavio, a rezultati su bili izraženi u $\mu\text{g/L}$, dok međunarodne smjernice navode $\mu\text{g/dL}$ i tako je došlo u javnosti do konfuzije tumačenja podataka. Preračunom mjernih jedinica, izmjerene vrijednosti odgovaraju rasponu od 2-12 $\mu\text{g/dL}$, samo tri uzorka prelazila su 50 $\mu\text{g/L}$ (5 $\mu\text{g/dL}$). Nakon dobivenih rezultata Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica je izvršio epidemiološki izvid na terenu (05.12.2025.). Općina Vareš je preuzela koordinirajuću ulogu i formirala Akcioni tim sa ciljem da se identificira mogući izvor izloženosti olovu, koordiniraju daljnji rezultati analiza i definiraju mjere zaštite stanovništva na osnovu nalaza, u isti su uključeni: Općina Vareš, Dom zdravlja Vareš, predstavnici MZ Pržići, MZ Daštansko, MZ Mir i predstavnici DPM BH (isključivo kao finansijska podrška).

Akcioni tim je zadao aktivnosti koje se trebaju i moraju uraditi (provjera vode za piće, sirovo mlijeko, poljoprivredni proizvodi, kućna prašina, kvaliteta zraka i uzorkovanje tla.)

U periodu decembar 2025 - januar 2026 urađeno je više ispitivanja i testiranja:

- Voda za piće- nijedan rezultat nije pokazao detekciju olova,
- poljoprivredne kulture i med (samo je u jednom uzorku tikve detektirana prekogranična vrijednost olova,
- sirovo mlijeko- nije detektirano olovo
- kućna prašina (analize su pokazale vrijednost olova u rasponu od 1,84-8,28 $\mu\text{g/m}^2$ što je višestruko ispod referentnih vrijednosti do 54 $\mu\text{g/m}^2$).

Sve navedene analize rađene su isključivo po preporuci Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica i u saradnji sa Domom zdravlja Vareš.

U januaru 2026. godine Akcioni tim je donio odluku da se proces nastavi kroz prošireni biomonitoring stanovništva na području općine Vareš, tako da je odmah rađeno organizirano uzimanje uzoraka krvi za sve zainteresirane stanovnike MZ Pržići, MZ Daštansko i MZ Mir kako bi se stvorila šira slika i analiza biomonitoringa. Dotadašnja analiza 111 uzoraka je pokazala da većina ispitanika ima nivoe olova u krvi unutar očkivanih granica za područja sa industrijskom aktivnošću, dok je kod 16 ispitanika prelazila granicu od 5 µg/dL, sve vrijednosti kod djece su ispod referentne vrijednosti (3,5 µg/dL), Dom zdravlja Vareš nije zabilježio akutne znake trovanja olovom, te je medijalna vrijednost olova u krvi 1,88 µg/dL.

Međutim, postoje strukturni izazovi u tumačenju nalaza, tokom procesa postalo je jasno da ne postoje jasno definirani javnozdravstveni referentni pragovi za olovo u krvi i da postoji značajna konfuzija zbog upotrebe različitih mjernih jedinica (µg/L i µg/dL). Iz navedenih razloga Akcioni tim je odlučio da se proces vodi u suradnji sa zdravstvenim institucijama i uz dodatne analize kako bi se dobilo pravo stanje i što potpunija slika cijele situacije.

Od pružanja projekta Vareš privredno društvo DPMetals BH d.o.o. uspostavilo je saradnju sa MZ Pržići, MZ Daštansko i MZ Mir na način da se redovno održavaju sastanci i u direktnoj komunikaciji rješavaju sva pitanja od značaja za lokalnu zajednicu. Zdravlje stanovništva i upravljanje prašinom je izišlo kao prioritet tako da su se odmah poduzele preventivne mjere: suzbijanje prašine (pranje kamiona, da se ne ide saobraćajnicama kroz lokalna mjesta, nabavka sredstava za vezivanje prašine), dodatni monitoring kvalitete zraka uvođenjem mjernih stanica sa javno dostupnim rezultatima, podrška zdravlju građana angažiranjem subspecijaliste kirurške toksikologije i niz drugih mjera za sigurnost i zdravlje stanovnika općine Vareš.

U okviru rada Akcionog tima i u suradnji sa općinom Vareš, Domom zdravlja i predstavnicima mjesnih zajednica razmatrano je razdoblje monitoringa zraka u zadnjih pet godina, podaci ne pokazuju prekoračenja dozvoljenih vrijednosti. Studija utjecaja na okoliš iz 2019. godine, kada nije bilo radova na eksploataciji i preradi rude ukazivala je na prisustvo olova u tlu i potencijani uticaj naslijeđenih rudarskih aktivnosti u regiji i daje širi kontekst pojave ovog metala u okolini Vareša.

U stručno-istraživačkom radu koji su stručnjaci „Geological Survey of Slovenia“ 2019. godine pod nazivom „Applicacion and improvement of soil spatial distribution mapping based on the example of Vareš“ (Bosnia and Herzegovina) obradili područje Vareša, opisuju kao područje sa više od 100 godina intezivnih rudarskih i metarluških aktivnosti, te da su na području Vareša visoke koncentracije metala u tlu rezultat:

- dugotrajnog rudarenja željezne rude, rude olova cinka i barita
- napuštenih jalovišta rudarskih lokacija (Smreka, Brezik, Droškovec, Veovača)
- transport čestica putem zraka i riječnog sustava
- prirodnih geoloških procesa erozije i trošenja stijena
- u Varešu je 438,32 ha zemljišta degradirano sa površinskim kopovima i odlagalištima jalovine bivšeg rudnika željezne rude Vareš, a napušteni i nesanirani kopovi imaju velike posljedice na okolinu.

Odmah nakon objave prvih rezultata pojave olova u krvi stanovnika Vareša na teren su izišle Inspekcijske službe Federalne uprave za inspekcijske poslove, rudarska, vodna, okolinska i zavod za javno zdravstvo. Inspekcijske službe su utvrdile

činjenično stanje i naredilo upravne mjere i procedure za upravljanje i kontrolu olova u krvi stanovništva. Također, inspekcija je konstatala da nije rađen izvještaj o nultom stanju kvalitete tla, te da pojedine lokacije sa povećanim sadržajem teških metala u tlu se nalaze izvan eksploatacijskog polja.

Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica zaključio je i javno objavio rezultate analize olova u krvi stanovništva koje je testirano, date su preventivne mjere, naređeno je konstantno praćenje stanja uz poruku da situacija zahtjeva pažnju i preventivu, ali da nema mjesta panici.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije će i dalje zajedno sa nadležnim inspekcijama pratiti efekte poduzetih mjera i poduzimati određene aktivnosti u skladu sa svojim nadležnostima.

S poštovanjem,

MINISTAR
Vedran Lakić

Dostavljeno:

- Naslovu
- ① Ured Sekretara Zastupničkog doma Federacije BiH (na znanje)
- Generalni sekretarijat Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (na znanje)
- 06
- a/a